

Verwondering

Onlangs heb ik het boek 'Inleiding tot de verwondering' gelezen. Een heerlijk boek van de Nederlandse filosoof Cornelis Verhoeven waarin het begrip verwondering centraal staat. De auteur stelt dat verwondering veel meer is dan nieuwsgierigheid en moet worden gezien als een denkhouding die niets als vanzelfsprekend ervaart. Volgens Verhoeven zorgt verwondering voor een kinderlijke blik op de wereld waardoor we onbevragen vragen kunnen stellen bij alles wat we zien, horen, voelen en ruiken.

Deze beschrijving van het begrip verwondering geeft exact de reden weer waarom ik al meer dan vijftig jaar lang met een hengel langs of op het water verkeer. Niet omdat ik zo zeer een vis boven water wil halen, de grootste wil vangen of meer wil vangen dan mijn buurman of buurvrouw, maar vooral vanwege dat 'blijje jongetjes gevoel', dat gevoel van zorgeloos plezier en onbevragen nieuwsgierigheid. Een gevoel dat richting het volwassen

kortgeleden hing er echter een exotische zoetwaterkreeft aan mijn vislijn. Na enig determinatiewerk bleek het te gaan om een geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft. Volgens de gangbare ecologische theorieën een plaagsoort die hier niet thuishoort en voor overlast zorgt. Dat mag dan waar zijn, maar op dat moment was ik vooral gefascineerd door dit bijzondere dier met die onhandig ronddraaiende maaipoten, ogen op steeltjes en de toch ook wel vervaarlijk uitzierende scharen. Na deze ontmoeting moest ik terugdenken aan de tijd dat ik als jochie van 8 jaar oud in het Groningse Foxholstermeer voor het eerst wolhandkrabben probeerde te vangen. Het kon er bij mij namelijk niet in dat er krabben in zoet water konden leven. Onverwacht snel ving ik met een worm als aas zo'n beest. Het bleek een knots van een mannetje te zijn. Een echte krab met die kenmerkende zwarte pofmouwen aan de basis van zijn scharen. De vangst moest natuurlijk mee naar huis en ik had er weer een



Verwondering is veel meer dan nieuwsgierigheid en moet worden gezien als een denkhouding die niets als vanzelfsprekend ervaart.

worden helaas snel afneemt en maar al te vaak wordt vervangen door berusting, verveling of cynisme. Daarom ben ik zo blij dat ik vis en met een hengel in de hand om de hoek van mijn huis de spannendste avonturen kan beleven. Avonturen waarin ik me, vervuld van een kinderlijk enthousiasme, telkens weer verwonder over die wereld onder water. Over vissen met prachtige kleuren en bijzondere vormen. Vissen die ik even vast mag houden. De verwondering die steevast wordt opgevolgd door bewondering wanneer ik ze na het maken van een foto weer laat zwemmen.

huisdier bij. Uren achtereen zat ik voor het aquariumglas te kijken naar het bijzondere gedrag van deze zoetwatergeleedpotige. Vooral de eetgewoonten van meneer krab intrigeerden me. Op bijna onnavolgbare wijze werd met behulp van een scala aan pootjes en ingenieus bewegende monddelen de maaltijd naar binnen gewerkt.

Nog steeds vind ik het fascinerend dat je in het Nederlandse zoete oppervlaktewater tegenwoordig zoveel verschillende soorten kreeften en krabben kunt tegenkomen. In sommige wateren ritselt het zelfs van deze schaaldieren.

Natuurlijk zijn het stuk voor stuk soorten die hier van oorsprong niet voorkomen en soms voor overlast zorgen, dan wel een bedreiging vormen voor hun inheemse verwanten. Maar boeiend zijn ze zeker. Daarnaast hebben ze vaak ook een relatie met de visstand en visserij. Reden om in dit nummer van Visionair eens wat meer aandacht te besteden aan deze onderstam der *Crustacea*.

Marco Kraal
Hoofdredacteur